

IZVJEŠTAJ

O RADU SENJSKOG MUZEJSKOG DRUŠTVA (Veza dopis Povjereništva za pros-vjetu i kulturu OBLASNOG NARODNOG ODBORA RIJEKA br.7332/51 od 16.V. 1951 g. i dopis Povjer. za prosvjet. i kult.k.N.O.SENJ br.3836/51.

Rješenjem povjereništva unut. posl. k.N.O.SENJ br.1251/IV.1950 od 25.V.1950. odobreno je u Senju osnivanje SENJSKOG MUZEJSKOG DRUŠ-TVA, sa svrhom osnivanja SENJSKOG GRADS KOG MUZEJA te sekupljenja starih i drugih predmeta za muzej i konično, čuvanje kulturno-historijskih spomenika i starina na području grada i kotara SENJ.

Društvo imade dos sde upisnih do 200 redovitih članova od kojih su mnogi i članovi utemeljitelji se zasebnim novčanim doprinosom.

Sa zadovoljstvom se može konstatirati, da je stvar osnivanja muzeja u SENJU naišla na dobro razumijevanje kod samih građana, takođe da se može računati na daljnji upis se još toliki broj članova.

Glavna skločja društva za sada koncentrirana je na radu oko restauracije palače VUKASOVIĆ vulgo Marije Terezije, koju je G.N.O. odredio za smještaj budućeg gradskog MUZEJA i stovio ju MUZEJSKOM DRUŠTVU za tu svrhu na raspoređenje. To društvo, imajući program tog rada prećebom, stupilo je odmah u potreban kontakt sa KONZERVATORSKIM ZAVODOM na KIJEKI, te u saradnji i uz pomoć istog, izvršilo je najprvo temeljito čišćenje svih a naročito zatpanih podrumskih prostorija te palače, tu izvršilo najnužnije provizorne popravke i postavilo potrebne vrata i prozore, da se očišćene prostorije kao takove uslužuju.

U prizemlju si je društvo odmah koliko-toliko uređilo 2 male prostorije, u koje, do dalnjega, može da pod ključ skloni pojedine predmete koji ponosno ulaze u inventar za budući MUZEJ. Paralelno sa ovim radom, a zahvaljujući stručnom gledanju i punom razumijevanju od strane KONZERVATORSKOG ZAVODA na KIJEKI, senjsko muzejsko društvo, uspjelo je od istog ZAVODA dobiti izvjesne novčane dotacije, tako u prošloj kao i u ovoj godini, koja je ZAVOD izravno investirao u konzervatorske radove oko restauracije te muzejske palače, koje dodacije iako skromne, to ipak su omogućile, da se skicija oko restauracije pomenute palače VUKASOVIĆ, koja već i sama za sebe predstavlja jedan dragocijeni kulturno-historijski spomenik, - mogla maknuti ne arteve točke. Sada se radi na izradi restauracionog projekta, bez kojeg se ne može pristupiti pojedinim zidarskim redovima. Za obnovu ove palače nije toliko važno kako dugo će trajati njena restauracija obzirom na često skučena natjerajalna sredstva, - već je u prvom redu važno to, da ista bude vršena na temelju jednog stručnog i njučnoj izrađenog projekta, koji mora biti na visini, izradjen sa puno pažnje i ljubavi za svaki detalj.

Savjesnim radom, bez neročitog obzira na visinu restauracionih troškova, restauracija oko te palače mora ići za time, da se e. spasi i najbolje moguće obnovi sve, što sa arhitektonskog gledišta daje toj zgradi ono/ specifično, stilski vrijedno i dostojanstveno obilježje.

Kada čovjek retrospektivno baci pogled na prošlost našeg grada kao i na njegovu vanrednu važnost sa arheološkog gledišta, - onda je upravo više nego čudno da u SENJU do sada nije bilo nikakva MUZEJA i da su pojedine akcije u prošlosti, vršene na osnivanju gradskog muzeja, redovno propale. To se može tumačiti jedino na tej način, da se prije nije prosto odozgo favorizirale ovakove i slične tendenze, jer se nastojalo sve načele koncentrirati na jedno centralno mjesto. Međutim danas u našoj državi stojimo povesna na drugom ispravnom stenovištu t.j. da se pojedini historijski spomenici i vrijedni arheoliški načelni neodvlače sa onog mesta gdje su pronađeni, već da se uslužuju u mjestu i na području njihova originalne načele, a koliko zato imade mogućnosti, odnosno da se iste u tu svrhu stvori, kao što je eto slučaj sa SENJOM.

Poznato je da je SENJ prošloga rata žestoko stradao, da su tu porušeni čitavi blokovi kuća, mnoge značajne i historijski vrijedne i važne građevine su uništene itd. tako, - da regulatorna osnova grada koja se mora izraditi prema prijedlogu REGULACIONE KOMISIJE KOTARA SENJSKOG, nužno će trebati predviđjeti rezne prekopavanja urušenog materijala i rezorenih ulica. Tom prilikom će trebati paziti i iskoristiti priliku za vršenje ispitivanja terena, naročito onog, koji svećević pokazao da je arheološki važan, prema već tu nadjenim vrijednim arheološkim nalazima, kao što je nadgumno tu nadjen kip i glava MAGNE MATER, a da ne spominjemo mnogobrojne arheološke vrijedne eksemplare koji se nalaze u zagrebačkom arheološkom MUZEJU.

Uništenjem crkve Sv.FRANJE, koja je takodjer ovog rata, do temelja razorenata, veoma su oštećene sve uskočke nadgrobne ploče, koje su u toj crkvi bile sačuvane. Nastojanjem pojedinih članova SENJSKOG MUZEJSKOG DRUŠTVA, te ploče bolje rekuć fra gmenti istih, su pobrani, numerirani, djelomično fotografirani, te sabra ni i spremljeni u dvorištu senjske PREPOITURE, Kako je uništenjem crkve Sv.FRANJE, na tom eksponiranom mjestu, s u urbanističkog gledišta, tu na tome mjestu ostao jedan deplasirani vacuum, koji kao proširenji trg nikako ne predstavlja i ne može predstavljati neko rješenje, tim više gdje se preostali toranj kao sterinu želi usaćuvati, - to je prema prijedlogu KOTARSKOJ REGULACIONE KOMISIJE, kao i prema službenom stanovištu naših vjerođavnih KONZERVATORA, da se na prostoru bivše crkve Sv.FRANJE ima nastojati podignuti u kombinaciji sa postojaćim tu zvonikom, MAUZOLEJ USKOKA.

Na tome mjestu postoji i danes još usaćuvana zajednička kosturnica sviju, svojevremeno eksusiranih uskočkih grobova, te bi u taj MAUZOLEJ došao opet postavljene restaurirane sve nadgrobne ploče Usakoga kao jedini postojeći i sada već znatno oštećeni historijski spomenik naših slavnih Usakoga, koji su svojom odpornom i herojskom borbot, kroz decenije i ducenije, zadužili nas tom svojom borbotom za održanu našeg Jadrana.

SENJSKO MUZEJSKO DRUŠTVO, porez već navedenih ciljeva, po ta vilo si je u dužnost propisirati i ovu volebnu ideju, pa se nuda da će uz pomoć JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI, doći doskora do serioznog tretiranja i riješavanja tog svakako sktuelnog pitanja, koje nije u samu senjsko pitanje, već je ono historijski važno pitanje za cijeli naš narod.

O uređenju budućeg SENJSKOG GRADSKOG MUZEJA nećemo za sada detaljno govoriti iako postoji već i dan program, po kojem će se sortirati i kategorisati izložbeni materijal, među kojima će biti i izbirke sačuvanih dokumentata o N.O.B. (Narodno oslobodilačkoj borbi.)

(Dr. Vuk Krajević s.r.o.)

PREDSEDNIK
SENJSKOG MUZEJSKOG DRUŠTVA

RIJEKA, dne 2. lipnja 1951. g.

